

Sygn.akt III AUa 2016/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Maryla Pannert

SA Piotr Prusinowski

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 maja 2014 r. w B.

sprawy z odwołania H. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę emerytury za okres od dnia 01.10.2011r. do dnia 21.11.2012r.

na skutek apelacji wnioskodawcy H. N.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 października 2013 r. sygn. akt IV U 2880/13

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od H. N. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.**

Sygn. akt III A Ua 2016/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2013 r. wydaną na podstawie art. 151§1 pkt 1 k.p.a. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił H. N. uchylecia decyzji z 3.10.2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) prawo do emerytury za okres od 1.10.2011 r. do 21.11.2012 r. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji RP orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tym dopiero dniem następuje utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego, którego dotyczy orzeczenie Trybunału. Trybunał nie wskazał ani w wyroku, ani w jego uzasadnieniu innej daty utraty mocy prawnej wskazanych przepisów.

H. N. złożył odwołanie od tej decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez uchylenie decyzji z 3.10.2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od 1.10.2011 r. oraz nakazanie organowi rentowemu wypłatę

zaległej emerytury od 1.10.2011 r. do 21.11.2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami. W uzasadnieniu powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012 r.

Wyrokiem z dnia 21 października 2013 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, iż H. N. ur. (...) w dniu 12 grudnia 2008 r. wystąpił o emeryturę i decyzją organu rentowego z dnia 18 lutego 2009 r. prawo do tego świadczenia zostało mu przyznane od dnia 1 grudnia 2008 r. Wypłatę tej emerytury zawieszono z uwagi na kontynuację zatrudnienia, po czym decyzją z dnia 28 sierpnia 2009 r. ponownie przeliczono emeryturę i podjęto jej wypłatę.

Organ rentowy decyzją z 03.10.2011 r. wstrzymał wypłatę emerytury wnioskodawcy od 1.10.2011 r., powołując się na art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Od tej decyzji nie wniesiono odwołania. Z kolei decyzją z 11 stycznia 2013 r. organ rentowy podjął wypłatę świadczenia w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. od dnia 22 listopada 2012 r.

Decyzją z 3 kwietnia 2013 r. - obecnie zaskarżoną - na podstawie art. 151§1 pkt 1 k.p.a. organ rentowy odmówił uchylenia decyzji z dnia 03.10.2011 r. w części w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, prawo do emerytury za okres od 1.10.2011 r. do 21.11.2012 r.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z 22.11.2012 r. (Dz. U. 2012/1285). Sąd Okręgowy wskazał, iż wyrok ten oznacza, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Wnioskodawca nie zalicza się do kręgu osób, które w tym okresie nabyły prawo do emerytury. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił.

Apelację od tego wyroku wywiódł H. N., który zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając mu:

- naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r., sygn. akt K 2/12, poprzez błędne przyjęcie, że skutki wyroku trybunału Konstytucyjnego nie odnoszą się do wnioskodawcy;
- naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. skutkujące oddaleniem odwołania w sytuacji istnienia oczywistych podstaw do jego uwzględnienia
- sprzeczność ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego

Wskazując na powyższe apelacja wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i zaskarżonej decyzji poprzez uchylenie decyzji z dnia 3 października 2011r. i nakazanie wypłaty świadczenia za sporny okres wraz z odsetkami oraz o zasądzenie i kosztami procesu .

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje.

Apelacja podlegała oddaleniu

Miarodajne dla rozstrzygnięcia ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sąd Okręgowy są bezsporne i Sąd Apelacyjny przyjmuje je również za podstawę swojego rozstrzygnięcia. W szczególności Bezpornym w sprawie było, iż H. N. nabył prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2008 r. na mocy decyzji organu rentowego z dnia 18 lutego 2009 r. (k. 68 a.r.). Jednocześnie wypłatę tego świadczenia zawieszono z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy (Urząd Marszałkowski Województwa (...) w O.).

W związku z czasową rezygnacją przez ustawodawcę z warunku rozwiązania stosunku pracy jako warunku wypłaty świadczenia organ rentowy decyzją z dnia 28 sierpnia 2009 r. organ wznowił wypłatę świadczenia (k. 114 a.r.). Decyzją z dnia 3 października 2011 r. (k.274 a.r.) wstrzymano skarżącemu wypłatę emerytury na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z kontynuowaniem zatrudnienia u pracodawcy na rzecz którego praca była wykonywana przed dniem nabycia prawa do emerytury. Decyzją z dnia 11 stycznia 2013 r. po wyroku Trybunału Konstytucyjnego organ rentowego wznowił wnioskodawcy wypłatę emerytury od dnia 22 listopada 2012 r.

Obecnie zaskarżoną decyzją z dnia 3 kwietnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 k.p.a. odmówił wnioskodawcy uchylecia swojej decyzji z dnia 3 października 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - prawo do wypłaty emerytury wnioskodawcy za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r.

Odnosząc powyższe ustalenia faktyczne do przepisów prawa materialnego z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowanego w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r. nie można podzielić trafności zarzutów i twierdzeń podniesionych w apelacji. Jak wiadomo wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dla przypomnienia wyjaśnić wypada, iż przedmiotowa ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010, Nr 257 poz. 1726) w swoim art. 6 dokonała zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych między innymi właśnie poprzez dodanie art. 103a. zgodnie z którym - prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Skutki zakresowej niekonstytucyjności przedmiotowego art. 28 są takie, iż z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utracił on moc w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oznacza to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r. lub przed 8 stycznia 2009 r.

Bezpornym zaś jest, iż wnioskodawca w świetle powyższych ustaleń faktycznych nie należy do kręgu osób, które prawo do emerytury nabyły w przedziale czasowym od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. kiedy to nie było

obowiązku rozwiązywania stosunku pracy – bowiem prawo do emerytury nabył on od 1 grudnia 2008 r. Nabycie przez niego prawa do emerytury miało zatem niewątpliwe miejsce w stanie prawnym, w którym istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy przez osobę pozostającą w zatrudnieniu, która ubiegała się o świadczenia emerytalne. Stosownie bowiem do obowiązującego w okresie od 1 lipca 2000 r. do 07 stycznia 2009 r. przepisu art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z zm.) - prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Argumenty zatem Trybunału Konstytucyjnego przytoczone w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 listopada 2012 r., które zadecydowały o stwierdzeniu zakresowej niekonstytucyjności art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie przystają do sytuacji prawnej i faktycznej wnioskodawcy. Wnioskodawca, bowiem przechodząc na emeryturę od dnia 1 grudnia 2008 r. był świadomy tego, że emerytura mu przyznana zostanie zawieszona, jeżeli nie rozwiąże stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

W tej sytuacji zapadły w dniu 13 listopada 2012 r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowany w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r. - nie ma zastosowania do sytuacji prawnej wnioskodawcy, a w szczególności nie stanowi on wystarczającej podstawy do wznowienia postępowania administracyjnego i uchylenia decyzji z dnia 3 października 2011 r.

Informacyjnie zauważyć wypada, iż z dniem 19 lutego 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. (Dz. U. z 4 lutego 2014 r. poz. 169), która ma zastosowanie nie tylko do osób, których dotyczy wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Podmiotowo bowiem ustawa ta ma zastosowanie również do osób, co do których Trybunał zawieszenia ich emerytur z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia nie zakwestionował. W świetle art. 2 tejże ustawy ma ona zastosowanie do emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., a których emerytury zostały zawieszony z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia po dniu 30 września 2011 r. O ile zatem nie ma podstaw prawnych do uchylenia decyzji z dnia 12 października 2011 r. to jednocześnie niniejszy wyrok nie stoi na przeszkodzie złożeniu przez wnioskodawcę stosownego wniosku w trybie wspominanej wyżej ustawy o wypłatę zawieszony emerytury (art. 7 ustawy).

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 z zm.). Sąd Apelacyjny nie dopatrył się w tym zakresie okoliczności uzasadniających odstępnie od generalnej zasady orzekania o kosztach procesu – tj. zasady odpowiedzialności za jego wynik.